

E L M I C A L E T G A L À C T I C

Propostes didàctiques

Els vampirs d'Ottawa

Elaborades per Josep Millo

E L S V A M P I R S D ' O T A W A

D E S C R I P C I Ó

Autor: *Eric Wilson*

Il·lustrador: *Joan Arocas i Richard Row*

Edicions Bromera / Alzira, 1998

Col·lecció: «EL MICALET GALÀCTIC», núm. 59

Format: 20,5×13 cm, 160 pàgs.

Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre.

Edat: a partir de 12 anys.

RESUM ARGUMENTAL

Liz Austen, estudiant procedent d'una província del Canadà, acudeix a participar juntament amb d'altres joves en el Concurs Nacional d'Oratòria que se celebra a la capital del país. La seua documentada exposició, avalada per arguments irrefutables, tractarà de convèncer el públic assistent de l'existència actual dels vampirs. Premonitòriament, l'organització del certamen ha disposat que, durant la seua estada, ocupe una cel·la del corredor de la mort d'una antiga presó, ara reconvertida en residència juvenil. Allí coneix la recepcionista Orli Yurko, una jove romanesa que viu amb la seua mare a la casa d'un baró, als afores d'Otawa.

Ja des del primer moment, aquestes joves protagonitzaran un seguit de fets estranys i del tot imprevisibles en situacions misterioses i enigmàtiques: el salvament de la promesa del baró en les aigües fredes del riu, l'assistència a la representació

de l'obra *El llac dels cignes*, la invitació del baró Nicolai Zaba a Liz perquè visite la seua residència,...

I serà precisament a partir de la seua arribada a la finca Aiguanegra quan Liz podrà comprovar que tots els enigmes i negres presagis que havia advertit fins aquell instant comencen a prendre cos d'una manera corprenedora i fatal dins la mansió del baró Zaba, un multimilionari romanés de salut precària per la creença en la seua mort imminent, víctima dels vampirs. L'hospitalitat del baró permetrà a la protagonista endinsar-se en els misteris que amaga la tenebrosa residència i conèixer la vida de les persones que hi habiten: alguns atemorits per antigues supersticions sobre els malvats éssers immortals; els altres, interessats a alimentar aquestes terribles creences per utilitzar-les en benefici propi.

En el fons, Liz Austen es nega a acceptar com a reals els esdeveniments increïbles i aterradors que apareixen davant els seus propis ulls: pocions tòxiques, l'atac d'un vampir en una nit tempestuosa, personatges misteriosos, visions espectrals de criatures sinistres, ombres amenaçadores, ... Fets que, per altra banda, venien a corroborar el contingut de la seua intervenció en el concurs d'oratória i que havia defensat davant l'escepticisme general.

Tot arriscant la seua pròpia vida, la jove estudiant s'enfrontarà a la realitat tenebrosa d'un fals vampir que dormita en la foscor de la cripta de la capella i desemmascararà la criminal conspiració que contra el baró havia ordit el seu home de confiança. Finalment, la llum i l'amor tornaran a la mansió del multimilionari tot encetant una nova vida, lliure per sempre de falsos temors i supersticions.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

L'autor ens proposa una aventura apassionant: les peripècies d'una jove que creu en l'existència actual dels vampirs,

però que es resisteix a acceptar-la quan la realitat comença a confirmar les seues conviccions. «Potser la majoria de la gent no creia en els vampirs però la promesa del baró Zaba de segur que hi creia. I jo també.» Aquestes paraules amb què acaba el capítol quart de *Els vampirs d'Otawa* confirmen la convicció de la protagonista principal en les seues creences al temps que constata de forma contundent que la tesi que defensa en el certamen va més enllà d'un simple exercici de retòrica, fins el punt de convertir-se en una lluita obsessiva contra la terrible realitat que l'envolta, cada cop més corprenedora i espantosa.

Des de la primera línia de la novel·la, Eric Wilson subministra de forma magistral la intriga i el misteri en dosis necessàries perquè el lector quede atrapat en una trama perfectament ordida, pròpia de les millors obres del gènere. Amb aquest fi, l'autor planteja situacions enigmàtiques, dóna vida a personatges sinistres i dibuixa ambients propicis per a crear tot un escenari on assestar els seus colps d'efecte que, com una bola de neu, davallen perfectament controlats cap al desenllaç final.

Per altra banda, aquesta història recupera un tema de llarga tradició en la novel·la de terror i, amb la present actualització, l'autor posa a l'abast dels joves lectors un dels gèneres narratius més celebrats de la literatura de tots els temps, a la vegada que els brinda una magnífica oportunitat per a gaudir de la lectura. Des d'aquest punt de vista, *Els vampirs d'Otawa* de segur que acomplirà el doble objectiu d'aconseguir en els nostres alumnes el plaer de llegir i de consolidar aquest hàbit com un camí d'accés al món de la cultura.

A fi d'avançar en aquest procés, i per tal de compartir el procés lector amb l'alumnat, hi podríem comentar qüestions com:

- La importància de l'amistat entre els joves com una forma de compartir experiències i de relacionar-se amb la societat.

- El descobriment d'altres cultures i creences a partir de la literatura.
- El respecte per les idees, les creences i la cultura pròpia dels diferents països. Interés per conèixer la seua situació geogràfica, la gastronomia, els costums...
- Necessitat de calcular les possibles conseqüències d'algunes bromes entre companys o companyes.
- El plaer d'investigar fets, tradicions o llegendes tradicionals.
- El sentiment altruista, particularment de la joventut, a l'hora d'ajudar altres persones en situacions difícils.

L'AUTOR

Eric Wilson va nèixer a Ottawa (el Canadà) l'any 1940 i actualment imparteix classes d'anglès i de matemàtiques en la Universitat de la Colúmbia Britànica. Des de fa bastants anys escriu per a infants i joves. S'ha especialitzat, a més en el camp de la narració policíaca on ha aconseguit un gran èxit de públic amb obres com *Pànic a Vancouver*, *Assassinat en el Canadian Express*, *Terror a Winnipeg* i *Vampirs d'Ottawa*, totes elles publicades per Edicions Bromera a la col·lecció «El Micalet Galàctic».

ELS IL·LUSTRADORS

Les il·lustracions de l'interior del llibre són de Richard Row i reproduïxen fidelment els dibuixos que acompanyen l'edició original anglesa de la novel·la. No obstant això, l'autor de les suggeridores il·lustracions de la portada i contraportada —realitzades exclusivament per a l'edició d'Edicions Bromera— és Joan Arocas, nascut a l'Alcúdia (la Ribera Alta) i conegut pels lectors de l'editorial, ja que ha il·lustrat anterior-

ment els llibres *Gulliver a Lil·liput*, *La vall de la por*, *El misteriós punyal del pirata*, *El supervivent* i *Uns papers en una capsa*.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

En anteriors propostes metodològiques d'aquesta col·lecció hem manifestat la conveniència de fer de la lectura una activitat que en propicie un tractament lúdic i creatiu, tot defugint qualsevol intent de reconvertir-la en una activitat generadora de treballs monòtons o pesats. Perquè la lectura, com dèiem abans, s'ha d'entendre com una tasca que motive els nostres alumnes a accedir al món de la cultura, en el sentit més ampli de la paraula. Per això hem d'abordar-la com un objectiu en si mateix: pel plaer de llegir. Tard o d'hora els xiquets i les xiquetes, sobretot els d'aquestes edats, descobriran que val la pena llegir, sense cap indici que els porte a sospitar que darrere de cada capítol no els espera un qüestionari que controlarà la seua activitat.

És, per tant, des de la perspectiva del foment lector com cal entendre les possibles activitats d'animació a la lectura que s'organitzen a l'aula o aquelles que, espontàniament, genere la mateixa dinàmica lectora: activitats motivadores, obertes, amb diferents nivells de realització, que el mestre o la mestra aplicarà mitjançant la convenient negociació amb els alumnes i les alumnes. En aquest sentit, caldria aprofitar la lectura com un espai comú en el qual participen tots els alumnes i això ens pot servir per atendre la diversitat que sovint ofereixen les nostres aules. Implicar l'alumnat en la gestió de les activitats d'aula és una estratègia que sempre afavoreix una millor clarificació i consecució dels objectius proposats.

El bilingüisme real, propi de la majoria de les nostres comarques, comporta que la lectura de textos literaris s'haurà de fer de manera diferent segons quina siga la L1 i la L2 dels lectors, o de com haja estat el procés curricular d'aprenentat-

ge d'aquestes llengües. Aquesta diferència comporta, per tant, que el tractament que es donarà a les activitats no estiga solament d'acord amb els objectius educatius o les capacitats dels alumnes a qui s'adrecen.

Com a resum de tot el que portem dit i com una orientació per a dissenyar possibles activitats d'animació lectora, podríem apuntar els suggeriments següents:

- Recollir informació sobre relats, novel·les o pel·lícules de terror, personatges d'aquestes narracions, supersticions, etc.
- Comentar què tenen de comú les històries de terror: ambientació, protagonistes...
- Motivar l'elecció de *Els vampirs d'Otawa* a partir de diverses estratègies d'animació lectora.
- Realitzar una lectura dramatitzada de la novel·la o d'algun dels seus capítols.
- Proposar activitats d'animació lectora abans, durant i a la fi de la lectura.
- Establir hipòtesis sobre l'aparició d'altres personatges, un desenllaç diferent, etc.
- Recordar les sensacions que els ha produït la lectura de la novel·la; rememorar situacions personals en les quals han sentit por, temor, etc.

SOLUCIONS:

Solució a l'activitat 8:

País situat al nord de França	País d'on provenen les llegendes sobre Dràcula	País organitzador del Mundial de futbol de 1998	País més extens d'Europa	País situat sobre els Pirineus	País mediterrani amb forma de bota
B			R		
È			Ú		
L	R	F	S		
G	O	R	S	A	I
I	M	A	I	N	T
C	A	N	A	D	À
A	N	Ç		O	L
	I	A		R	I
	A			R	A
				A	

Solució a l'activitat 10:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1		B	A	C		O	T	A	W	A	
2		A	R	A		N	O	I		S	O
3	C	R	I	P	T	A		N			K
4	A		G	E	R			A	M	O	R
5	N	O		L	I	Z		M	A		U
6	A		E	L				O	R	L	Y
7	D		V	A	M	P	I	R		L	
8	A	S			A		N		G	A	T
9		O		P	R	E	S	O			E
10	C	R	A			B	A	R	O		U

PROPOSTES DE TREBALL*

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

* L'editor autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen aquestes propostes.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA:

AUTOR/A:

IL·LUSTRADORS:

EDICIONS BROMERA

COL·LECCIÓ: Núm.:

1. Quin és el personatge principal d'aquesta obra?

.....

2. Escriu el nom d'altres personatges que, en la teua opinió, també resulten importants.

.....

.....

3. El tema d'una novel·la és la idea central de l'obra, la intenció o el missatge que vol transmetre l'autor. Segons tu, quin és el tema d' *Els vampirs d'Otawa*?

.....

4. Al llarg de l'obra, també hi apareixen algunes idees secundàries que acompanyen el tema principal. Selecciona aquelles que, en la teua opinió, s'hi poden trobar. Contrasta el resultat amb els companys o companyes.

☐ Comportament heroic dels joves.	☐ Viatges turístics.
☐ Emigració de persones a altres països.	☐ Rehabilitació d'edificis.
☐ Participació en concursos.	☐ Cura del medi ambient.
☐ Costums i formes de vida en el Canadà.	☐ Vida actual a les presons.

5. Conta el capítol, l'escena o el moment de la novel·la que més t'haja impressionat. Explica l'acció, el lloc i els personatges que hi participen.

6. Escriu la teua opinió sobre *Els vampirs d'Otawa*. Raona la teua resposta.

B) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

1. Les novel·les solen estar estructurades en tres parts:

—**Introducció**, on s'exposa la situació inicial i es presenten els personatges principals.

—**Nus**, on es desenrotlla l'acció i s'esdevenen els fets més rellevants.

—**Desenllaç**, on es resolen les situacions anteriors i s'acaba la novel·la.

Tenint en compte les explicacions anteriors, tracta d'emplenar el requadre següent:

	CAPÍTOL/CAPÍTOLS	PERSONATGES
Introducció		
Nus		
Desenllaç		

2. Relaciona cada personatge amb la seua definició:

<u>PERSONATGE</u>	<u>DEFINICIÓ</u>
Liz Austen	• propietari d'una gran indústria de transformació de la fusta.
Orli Yurko	• promesa del baró.
Baró Nicolai Zaba	• xofer del baró.
Lobos	• jove participant en el concurs d'oratória.
Dràcula	• majordom del baró Nicolai Zaba.
Simon Sharples	• recepcionista nocturna de l'alberg juvenil.
Jayne	• assistenta personal del baró.
Dionne	• personatge d'una llegenda sobre Vlad l'Empalador.

3. Completa aquesta fitxa sobre l'origen de dos personatges de la novel·la:

PERSONATGE	PAÍS D'ORIGEN	CAPITAL	NACIONALITAT
Liz Austen			
Orli Yurko			

4. Escribe els llocs on s'esdevenen els fets següents:

• Liz coneix Orli Yurko:

.....
 • Liz salva Dionne de morir ofegada:

• Parlaments del Concurs Nacional d'Oratòria:

.....
 • Lloc on es representa *El llac dels cignes*.

.....
 • Finca on s'esdevenen els fets més importants de la novel·la:

.....
 • Boda del baró Nicolai amb la seua promesa, Dionne:

5. A la fi del capítol 4 pots llegir: «Potser la majoria de la gent no creia en els vampirs, però ella (*la promesa del baró*) de segur que hi creia». Explica per què Liz està tan segura d'aquesta creença.

6. (Activitat per parelles). Tria una il·lustració que t'agrada del llibre sense que la veja el teu company o la teua companya. Describe la il·lustració que has triat. La teua parella haurà d'endevinar a quina part de la l'obra es refereix el dibuix.

7. Relaciona les paraules de cada columna i escriu frases correctes i amb sentit:

La limusina	espanten	Liz al teatre.
Els alls i els crucifixos	transporta	al·lèrgia a Lobos.
Els gats	produeixen	els vampirs.
La capella d'Aiguanegra	s'empra	una cripta amb un taüt.
Una antiga presó restaurada	amaga	com alberg juvenil.

8. De la paraula **Canadà** es pot penjar el nom de sis països europeus. Comprova-ho.

País situat al nord de França	País d'on provenen les llegendes sobre Dràcula	País organitzador del Mundial de futbol de 1998	País més extens d'Europa	País situat sobre els Pirineus	País mediterrani amb forma de bota
C	A	N	A	D	À

9. **El joc del globus.** Repartiu els personatges de l'obra entre els alumnes de la classe. Ara tots viatgeu en un globus que s'acosta perillosament a una muntanya molt alta. Es fa necessari que un personatge salte amb paracaigudes. Qui saltarà? Per a decidir-ho, justifiqueu la importància del vostre personatge dins de l'obra.

10. Resol l'encreuat següent:

HORITZONTALS:

1. Caiguda forta a terra./ Capital del Canadà. 2. En aquest moment./ Xic./ Peça dura que forma l'esquelet (a l'inrevés). 3. Soterrani destinat a acollir una tomba./ Catorzena lletra de l'alfabet./ Lletre inicial de la paraula Kiwi. 4. Lletre inicial de l'alfabet./ Fet de vessar aigua sobre la terra (a l'inrevés). Sentiment d'afecte. 5. Negació./ Protagonista d'aquesta novel·la./ Part terminal del braç./ El número 1. 6. Nom de la lletra A./ Article determinat, masculí singular. / Nom de la recepcionista de l'alberg en aquesta novel·la. 7. Quarta lletra de l'alfabet./ Ésser imaginari que s'alimenta de sang./ Dotzena lletra de l'alfabet. 8. Carta de la baralla que porta el número 1./ Lletre central de la paraula mar./ Catorzena lletra de l'alfabet./ Animal de companyia. 9. Lletre que expressa una alternativa./ Lloc on es tanca una persona per a castigar-la./ Nom de la lletra E. 10. Arma ofensiva per a llançar fletxes (a l'inrevés). / En la novel·la, títol nobiliari de Nicolai Zaba./ El número 1.

VERTICALS:

1. País on s'esdevenen els fets en aquesta novel·la./ Tercera lletra de l'alfabet. 2. Lloc públic on serveixen begudes i

menjar./ Símbol de l'oxigen./ Color del cabell entre castany clar i el groc (a l'inrevés). 3. Canvia de direcció (a l'inrevés)./ Nom de la lletra V (a l'inrevés)./ Preposició que indica lloc o direcció. 4. En aquesta novel·la, lloc on es trobava la cripta./ En tràfic, lletra que indica possibilitat d'aparcament. 5. Prefix que significa *tres*./ Conjunt de flors (a l'inrevés). 6. Moviment de les aigües de la mar./ Última lletra de l'alfabet./ Lletre que indica possibilitat d'aparcament./ Contrari de mal (a l'inrevés). 7. Característica d'un so./Contrari de sa. 8. País d'on provenen les llegendes sobre els vampirs (a l'inrevés)./ Metall preciós. 9. Lletre inicial de la paraula walkman./ Massa d'aigua salada./ Setena lletra de l'alfabet./ Lletre vocal que expressa una alternativa. 10. Que té bona salut (a l'inrevés)./ Lletre central de la paraula son./ Planta i fruit que fa fugir els vampirs (a l'inrevés). 11. Cognom de l'amiga de Liz Austen (a l'inrevés)./ Adjectiu possessiu, segona persona del singular.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											

11. Ambientació de l'obra

11.1. L'acció d' *Els vampirs d'Otawa* transcorre per espais reals o imaginaris? Quins són reals? Quins creus que són imaginaris?

11.2. En quina època es desenvolupa la història: en l'època actual, passada o futura? Com ho podem saber?

11.3. Com definiries aquesta obra: històrica, realista, fantàstica, de terror o d'aventures?

12. Prenent com a model aquesta obra, inventa't una història (amb personatges de tot tipus) on es conte una aventura de terror que no t'agradaria viure.

13. Seguint la descripció dels personatges d' *Els vampirs d'Otawa*, confeccioneu titelles en grup i representeu el fragment de l'obra que més us agrada. Repartiu-vos el treball següent:

- confecció i manipulació de titelles.
- organització de l'ambientació.
- preparació d'alguns efectes especials: llum, música, etc.

Mentre alguns companys s'encarreguen de moure les titelles, la resta podeu llegir (amb l'entonació adient) allò que diu cada personatge. Aquesta activitat serà molt útil per a preparar una possible representació a l'escola.

14. Construïu un mòbil amb alguns personatges de l'obra.

